

GAZETA KOŁOMYJSKA

pismo poświęcone sprawom społeczno-ekonomicznym

Wychodzi dwa razy w tygodniu w każdą środę i sobotę

Redakcja, administracja i ekspedycja znajduje się w Kołomyi, ulica Franciszka Józefa. Prenumerata wynosi w miejscu: całoroczna 8 złr. półroczna 4 złr. kwartalna 2 złr.; z pocztą: całoroczna 10 złr. półroczna 5 złr. kwartalna 2 złr. 50 ct. — Ogłoszenia i inseraty przyjmuje administracja, tudzież drukarnia J. Bruka i S-ki w Kołomyi. Ceny: cała stronica 16 złr. — Ogłoszenia drobne po 10 ct. od wiersza. Reklamy w rubryce Nadesłane po 20 ct. od wiersza.

Kalendarzyk:

10. Niedziela 1 po 3 Kr.	29. Po Rożd.
11. Poniedziałek Higinusza	30. Anysyi M.
12. Wtorek Honoraty P.	31. Melanyi Rym.
15. Środa Hilarego B.	1. Henwar 1892.

Wojna o piwo.

Z pierwszym stycznia r. 1892. objęła propinacją miejską spółka, na której czele stoją pp. Sejk i Schreyer. Zdawało się, że z chwilą tą ustana raz na zawsze zatargi pomiędzy właścicielami browarów diatkowieckiego i korolowieckiego z jednej a dzierżawcami prawa propinacyjnego z drugiej strony, zwłaszcza, że właściciel jednego z tych browarów jest współdzierżawcą propinacji. Tymczasem wojna o piwo nie tylko nie ucichła, lecz przybrała szersze rozmiary, zaogniła się i naraża miasto na poważne straty.

Przypatrzmy się sprawie tej zbliska. Głównym dochodem miasta jest dochód z prawa propinacji. Kto dochody z propinacji miejskiej stara się umniejszyć, działa na szkodę miasta i z tego punktu widzenia rzeczy wychodząc, musimy nazwać karygodnym postępowanie właścicieli obudwu browarów.

Nie ulega wątpliwości, że wyrób piwa i podaż takowego w większych ilościach (baryłkach pół-hektolitrowych) jest przemysłem wolnym. Pp. Brettlerzy uzyskali na tej podstawie prawo utworzenia w mieście składów na wywar swój z browaru diatkowieckiego. Takie same prawo przysługuje właścicielom browaru korolowieckiego, takie same prawo ma właściciel trzeciego browaru p. Kleski i obaj mogą z niego zrobić w każdej chwili użytek.

Ale ta sama ustawa przemysłowa orzeka zarazem, że podaż piwa w ilościach mniejszych a zatem już w beczkach ćwierć-hektolitrowych jest wyszynkiem. Kto więc sprzedaje piwo bez wiedzy właściciela prawa propinacji w ilościach ćwierć-hektolitrowych, staje się winnym ukroczenia praw właściciela a tem samem popełnia czyn karygodny, w tym wypadku tem cięższy, że właścicielem jest osoba moralna, t. j. gmina. Takiego czynu karygodnego dopuszczali się przed nowym rokiem właściciele browaru korolowieckiego, tego samego przestępstwa stają się winnymi w tym roku właściciele browaru diatkowieckiego — a tak pierwsi jak i drudzy działali, względnie działają na szkodę miasta.

Tymczasem władze polityczne miejscowe, mające obowiązek czuwania nad ścisłym wykonywaniem ustaw i ochroną majątku gminnego, wyczerpały już wszelkie półśrodki przeciw wykraczającym. Grzywny, konfiskata przemycanego piwa, nawet groźba odebrania karty przemysłowej czyli po prostu zamknięcia browaru, nie tylko nie odniosły pożądanego skutku, lecz nadto z chwilą objęcia prawa propinacji przez nowych dzierżawców, pp. Brettlerzy postanowili za każdą cenę zniszczyć i propinacją i właścicielom browaru korolowieckiego, sprzedając w składach swoich piwo za bezcen. Wolno wprowadzić pp. Brettlerom dawać swoje piwo nawet za darmo; tego im żadna ustawa nie zabroni.

Lecz radzimy im szczerze, ażeby zastanowili się nad tem, co czynią i nowym tym zamachem na majątek gminy nie do-

pełniali miarki swojego nieobywatelskiego postępowania.

Kiedyśmy oddali już artykuł ten do druku, otrzymujemy w tej samej sprawie rzecz gotową, którą tem chętniej umieszczamy, ile że pochodzi ona z miasta od osoby nieinteresowanej i rzuca nowe światło na sprawę. Artykuł nadesłany brzmi jak następuje:

Zamach Brettlerów na dochody miasta.

Ktokolwiek w ostatnich dniach przechodził obok kamienicy Jakóba Brettlera, musiał się mimowoli zatrzymać, z powodu wielkiego zbiegowiska, tamującego wolne przejście. Gwar, kręcący się policyjanci, propinatorzy nowi i liczni członkowie rodziny Brettlerów, wszystko to wydające hałaśliwe rozkazy, krzyczące lub odgrażające się, robiło na przechodniach wrażenie wojny, tylko że zamiast krwi lała się wódka i piwo. —

Uważamy za swój obowiązek, tutaj zapoznać czytelników z historią tej wojny zwłaszcza, że ona stoi w ścisłym związku ze sprawami naszego miasta.

Jak wiadomo, utrzymała się ze swą ofertą przy licytacji propinacji piwnej i wódczanej p. Leokadya Seyk. Ale postępowanie pani Seyk chodziło tylko o propinację piwną, chcąc w ten sposób uzyskać odbyt na swoje piwo i powetować straty, jakie poniosła podczas dzierżawy poprzednich propinatorów, którzy faworyzowali o wiele

tam nie było! Materje różne, koronki, wstążki, tiule, kwiaty, aż w pokoju od tego zrobiło się ciasno..

— Masz żurnale? — Sporo mam żurnali mój i wszystko przed nią położyłam, No, było to, było wybieranie, przebieranie, dobieranie medytowanie, kombinowanie, aż poty na mnie wybijać zaczęły. A ona nie! Jak ryba w wodzie Kontenta taka, że, zdaje się, tyle skrzydeł ma, ile koło niej gałganów leży. Już ja spokojna — mówi — że ty to wszystko ślicznie zrobisz. Mnie znajome panie mówiły, że ty ślicznie robisz i bardzo ciebie rekomendowali, tylko, że powiedzieli mi inną jakąś familie..

— Po mężu tak się nazywam..

— A! za męża poszła! No, i ja poszłam! ale żebyś wiedziała jak! Kochał się on we mnie, i ja w nim kochałam się tak... że prosto okropność! Pokażę ci go kiedy. Piękny mężczyzna! Jeszcze wtedy, kiedyś my się pobrali, na takiej posadzie on nie był, jak teraz, ale zawsze dobrze nam już było... teraz, no! Przyjdź kiedy do mnie, zobaczysz, jaka u mnie rozkosz! No, duszeczko, przyjdź koniecznie.

Pocałowała mnie znowu kilka razy.

— Ale co będzie z temi koronkami? za wazkie, prawda? Może sama znajdziesz szersze. No, a ten kostium? to już tak, jak my, umówiły się...

Słucham, odpowiadam, doradzam, przypomierzam, a ciągle czekam, kiedy też ona o swoim starym domu, o ojcu, o różnych dawnych znajomych wspomni. Miała przecież mnóstwo znajomych i z wyższego stanu i z niższego. Pewno zapyta się: czy żyją? gdzie są? jak im się powodzi? Gdzie tam! O nikim i o niczem nie wspomniała. Dużo mówiła mi o swoim szczęściu, o tem, że ją mąż bardzo kocha i pieści, że ma dwoje ślicznych dzieci, że tam, gdzie dotąd z mężem mieszkała, bawiła się doskonale, że tu także, choć miasto jest niewielkie, bardzo wesoło jej czas przechodzi...

Nieśmiało zapytałam:

— A mama?

Zasmuciła się. — Nie żyje już, duszeczko, w junji pięć lat się skończy, odkąd nie żyje. Ale w wygodach ostatnie jej lata przeszły, ni-

SITECZKO.

OBRAZEK

ELIZY ORZESZKOWEJ.

— A moją ty Kazimiero, jak ja dawno ciebie nie widziałam! Ot i nie spodziewałam się takiej siurpryzy! A moją ty, duszeczko! Co? to ty suknie szyjesz? Ależ postarzałaś! Gdzie twoja dawniejsza talja podziła się! No ale oczy to takie same, jak były! Jaka ja rada, że ciebie widzę, i że to ty suknie dla mnie będziesz szyła! Tak dużo różnych rzeczy potrzebuje! Ale najpierwej, to mnie kostium na bal maskowy zrobić musisz, potem dwie suknie: jedną ze szlejfem, a drugą krótką, matinetę też prędko, prędko mieć muszę...

Porwała się z kanapki, do drzwi do przedpokoju skoczyła:

— Michał! Michał! rzeczy z karety tu przynieść! prędkiej!

Cały magazyn ze sobą przywiozła. Czego

Wyborną, aromatyczną herbatę

w paczkach ¼ funtowych a 1 złr. poleca

Cukiernia Skrzyńskiego

w K o ł o m y i.

Tej samej herbaty dostać można w mniejszych ilościach.

gorsze piwo „brettlerowskie“, dlatego postanowiła odstąpić swoje nabyte prawa do propinacyi wódczanej pp. Schreier i Sp. Gdy zaś Magistrat żadną miarą nie pozwolił na odłączenie propinacyi piwnej od wódczanej, nie chcąc mieć do czynienia z dwoma kontrahentami, przeto odstąpiła pani L. Sejk całe swoje prawo nabyte pp. Schreier i Sp. za co obowiązali się nowi propinatorowie pociągać piwo z browaru korolowieckiego

W ten sposób zmieniła się od razu sytuacja. Można sobie teraz wyobrazić, z jaką zaciętością Brettlerzy starają się wszelkimi sposobami zniszczyć tak p. Sejk jak i propinatorów. Ludzie ci skoro raz wypowiedzieli wojnę, nie cofną się przed niczem, ani też zważają na to, że postępowanie ich naraża na szkodę miasto.

Nigdy im dobro miasta naszego nie leżało na sercu, zawsze chcieli tylko wyzyskać sytuacją; bo gdyby rzeczywiście byli chcieli dochody miasta powiększyć, jak oświadczyli przy dodatkowej ofercie, to w takim razie dlaczego od razu nie podali możliwie najwyższej oferty, zwłaszcza, że wiedzieli, iż ich piwo tylko może wtedy mieć popyt, jeśli będą mogli zmusić mieszkańców do kupowania. Najlepsze bowiem świadectwo wystawili w tym tygodniu swemu wyrobowi, sprzedając go w rzeczywistej jego cenie wartościowej; bo dobrego piwa żaden piwowar po tej bajecznie niskiej cenie nie sprzedaje — a każdy wie, że Brettlerzy nie lubią tracić. Zdawałoby się komuś, że nie tam na tem nie zależy, czy kto kupuje piwo u Brettlera czy w propinacyi. Jednakże rzecz się inaczej przedstawi, skoro się nad tem zastanowimy, że gmina nasza za prawo propinacyjne otrzymuje rocznie 92.000 złr. i że pieniądze te są największym dochodem naszego miasta. Skoro tedy dzisiaj Brettlerzy nie mając względu na dobro miasta, dla swoich egoistycznych celów, robią użytek z prawem przysługującym, sprzedając w mieście pół hektoliter za bezcen, w takim razie miasto nasze będzie sobie mogło poczytywać za szczęście, jeśli obecni propinatorzy nie będą kontraktolomni, ale zapewnić możemy, że w przyszłości pod takimi warunkami nawet połowy dzisiejszej sumy nie osiągniemy. I to wszystko będziemy mieli do zawdzięczenia sławetnym Brettlerom. Znani są oni z takich sprawek, że gdzie tylko mogą uderzyć na majątek publiczny lub prywatny, czynią to z prawdziwym zamiłowaniem. Obywatele nasi, szczególnie żydowscy, pa-

czego jej nie brakowało, w chorobie najstarszego lekarze ją leczyli...

Spojrzała na zegarek, krzyknęła, że już późno, i z wielkim pospiechem futro wkładając, mówiła, że dziś będzie na proszonym obiedzie, że jutro kawalerowie wyprawiają dla dam ogromny kulig, że synek jej zupełnie do ojca podobny, a córeczka do niej, że kostium powinien być za tydzień gotowy, i że ja mam przyjść do niej koniecznie, koniecznie.

Poszłam. Kiedy trzeba było przymierzyć ten kostium, nie poszłam z nim panny Róży, jak to czynię zwykle, ale poszłam sama. Było to już o zmroku, na wschodach jej mieszkania jasno i pięknie, jak w kościele. Lamy przy ścianach, dywan pod nogami, tu i tam marmurowe wazon z szerokimi, zielonemi liśćmi. Parada. Zadzwoiłam. Drzwi otworzyły się zaraz i jak wiatr z podwórza przez otwarte okno buchnęło na mnie z mieszkania, jak grzmot głośny: cha-cha-cha! cha-cha-cha! Ale niedługo słuchałam, bo ani obejrzałam się, kiedy na kształt piłki odskoczyłam aż do samej prawie poręczy wschodów. To lokaj we fraku i w białych rękawiczkach tak grzecznie mnie odedrwił usunął i palcem w dół ukazując, że złością i pospiechem krzyczał: — Przez czarne wejście proszę iść przez czarne wejście! Takim się,

miętają jeszcze bardzo dobrze, kto się przyczynił do zupełnej ruiny zasobnego niegdyś w naszym mieście propinatora Jakóba Hirsza. Także i gmina żydowska ma ich w dobrej pamięci. Wiadomo, że jednym z najznaczniejszych dochodów kahału, jest dochód lazienny. Cóż robi Brettler? Otóż poróżniwszy się z przełożonym, buduje na Nadwórniańskim przedmieściu łaźnię i w ten sposób uszczupla od kilku lat dochody gminy żydowskiej. Jakieśmy więc wykazali wzięli sobie Brettlerzy za zadanie, wszystko co im w drogę wejdzie usuwać bez względu na środki, którymi się posługują.

Tym razem upatrzyli sobie jako ofiary: p. Sejk, nowych propinatorów i gminę. Odbywa się więc walka na śmierć i życie, a pytanie: kto wyjdzie zwycięzko jest łatwym do odgadnienia, jeśli władze kompetentne, nie wezmą w obronę słabszych i pokrzywdzonych.

Kto będzie burmistrzem.

Pytanie, kto będzie burmistrzem zajmuje ciągle jeszcze żywo umysły całego obywatelstwa, a osobiście ojców miasta. We czwartek odbyła się poufna narada kilku radnych, zaproszonych przez zastępcę burmistrza p. Funkensteina a na sobotę zwołano także naradę wszystkich radnych. Jak dziś rzeczy stoją, wybór jednomyślnie ma zapewniony kandydatura Dra Teofila Dębickiego, gdyby tenże chciał tylko przyjąć godność sobie ofiarowaną. W przeciwnym razie większość rady głosować będzie za pierwszym asesorem miejskim p. Jakóbem Aslanem. Kandydatury inne są wprost niemożliwe. W ostatnich dniach powstała nowa kombinacja. p. Funkenstein zrezygnuje i zadowolony się posadzi płatną dyrektora kasy oszczędności, Dr. Trachtenberg zostanie burmistrzem a pierwszy asesor p. Jakób Aslan zastępcą jego. Kombinacja byłaby wcale dowcipną gdyby była wykonalną. A zresztą, co byśmy na niej zyskały? Magistrat utraciłby tylko wypróbowaną siłę przez wystąpienie p. Funkensteina, a czy kasa oszczędności o tem by zyskała to jest wątpliwe. Zresztą wypełnia p. Funkenstein miejsce, które obecnie zajmuje, z pożytkiem dla miasta i jeżeli chodzi o odpowiednie pracy jego wynagrodzenie, to radzie przysługuje prawo podwyższyć mu pensją, choćby kosztem płacy asesora, który stosunkowo bierze za wiele.

proszę pana, za ten kułak lokajski, co mnie odepchnął, rozzłościła, że byłabym może coś bardzo niegrzeczności powiedziała, lub i zrobiła, ale usłyszałam tylko trzasknięcie drzwiami, i już fagasa tego przedemną nie było. Przez dwie minuty może stałam, trzęsąc się z gniewu, ale potem machnąłam ręką i poszłam czarnego wejścia szukać. Znalazłam i weszłam do pokoju w którym ze trzy wystrojone służące siedziały, a między niemi, na szczęście jedna znajoma, pocziwa dziewczyna. Ta zaraz mnie do sypialnego pokoju zaprowadziła i pobiegła lokajowi powiedzieć, aby pani oznajmił. Przez zamknięte drzwi słyszę gwar wielki; same męskie głosy, między którymi jej srebrny głosik dzwoni a dzwoni. Czasem rozmawiają tylko, a czasem za zamkniętymi drzwiami jak grzmot bucha i toczy się: cha-cha-cha! cha-cha-cha!

W sypialnym pokoju różowo i srebrnie. Łóżka rzeźbione, gotownia w koronkach, jak w śniegu, jedna wielka lampa pod zastoną pali się na gotowni, druga, mniejsza, w kącie pokoju błyska. Rozglądam się, przypatruję, aż raptem, ktośś, jak obejmie mnie rękoma z całej siły, jak okreci mną po pokoju, niby w welcu, jak zacznie mnie całować w głowę, w twarz, w uszy, to tylko już obie lampy, jak iskry przedemną migotały, a w uszach dzwoniło

Przeciw tej kombinacji przemawia jeszcze względem bardzo ważny, na który szczególną zwracamy uwagę chrześcijańskich radnych. Gdyby Dr. Trachtenberg został burmistrzem a p. Funkenstein dyrektorem kasy oszczędności, natenczas dwie najważniejsze intytucje miejskie znalazłyby się w rękach żydowskich. Czy nie grozi to miastu i jego interesom? Na to pytanie niech sobie odpowiedzą radni chrześcijańscy a w pierwszym rzędzie panowie mieszczańscy, których to najbliższej dotyka.

Inne kandydatury są wprost nie możliwe. P. radca Klusik, który miałby może jako tułtejszy mieszczanin największe szanse, utracił całą swoją popularność dwuznacznym zachowaniem się przy ostatnich wyborach i bagatelizowaniem spraw miejskich do tego stopnia, iż nawet na posiedzenia rady nigdy nie przychodzi. Zaś p. radca Jakubowski byłby zbyt drogim burmistrzem. Coby bowiem kazał sobie on zapłacić za rządy miejskie, skoro za czteromiesięczne przypatrywanie się budującemu się gmachowi kasy oszczędności zażądał od dyrekcji tejże kasy wynagrodzenia w kwocie 1200 złr., wyraźnie Tysiąca dwustu zł. a w.

Jedynym więc kandydatem na burmistrza jest Dr. Teofil Dębicki.

Stanowisko kobiety w rodzinie i społeczeństwie.

(Ciąg dalszy)

Żona powinna być w całym tego słowa znaczeniu rozumną towarzyszką swego męża; ale chcąc być taką, musi stać w rzeczach inteligencji z nim na równi. Potrzeba większego, szerszego zwłaszcza wykształcenia w rozmaitych kierunkach wiedzy i umiejętności, jest dla nas kobiet w warunkach obecnych konieczną, a staraniem naszym być powinno, w jakikolwiek sposób wykształcenie to pozyskać. Obecnie istniejące zakłady naukowe dla kobiet, nie udzielają nam wiedzy takiej, jaką byśmy mieć powinny, ale dają nam w każdym razie podstawowe wiedzy warunki, a przy silnej woli i wytrwałej pracy, można wiele rzeczy samokształceniem się dopełnić. Pracować nam zatem należy nad nabywaniem coraz większego światła, gdyż tyle mamy dobrego do czynienia już z samego powalania naszego a czynić dobrze światło tylko uczy. Bo w końcu, im więcej będziemy prawdziwie umiały, tem nasza umiejętność skromniejsza

cha-cha-cha! cha-cha-cha! I co pan powie? sama zaczęłam śmiać się, taka ucieszna ona była i śliczna. Co tam działo się przy mierzeniu kostiumu, tego panu i opowiadać nie będę. Tysiąc pociech. Bardzo była z niego zadowolona, a kiedy napowrót ubrała się w swoją codzienną sukienkę i pokładła na siebie wszystkie swoje broszki, paski, bransoletki, mówi do mnie: — Stań tu, duszeczko, a ja drzwi trochę otworzę i pokażę tobie mego męża i mój salon!

Zrobiłam jak kazała, bo nie tyle salonu, ile męża bardzom była ciekawa. Piękny nie ma co mówić: piękny mężczyzna, wspaniały. Ryżawy blondyn, wysoki, z rękoma, jak mleko białemi. Stał o kolumnę jakąś oparty i rozmawiał temi białemi rękoma poważne gesty robiąc. Po tych gestach tylko poznać już było można takiego co rozkazuje. A naokoło w salonie białym i złotym, aż ćmi się w oczach od ubrań mężczyzn, których ze dwudziestu może było. Jedni chodzą, drudzy stoją, siedzą, wszyscy rozmawiają. Gwar. Na stołach lampy, u ścian kinkiety ze świecami, posadzka błyszcząca, przy oknach franki aksamitne, w malowanych wazonach kwiaty. Parada. Patrzę, słucham, a ona za mną stojąc, w samo ucho mi szepta: Wiesz, duszyczko, dziś u nas proszony obiad.

(D. n.)

będzie, mniemanie o sobie mniejsze, tem lepiej każda z nas pozna i wypełni wszystkie obowiązki przeznaczenia kobiety, tem łatwiej zadostyc uczyni wszystkiemu, co po niej nieprzewidziane okoliczności i odmiany życia, wymagać będą. Chociaż dla nas nie istnieją wyższe przebytki wiedzy, ale przecie dobre książki, ten skarbiec umysłowy, gdzie każda z bogactw się może, ten jest dla niej dostępny. Tylko niech uważa, by książki te były rzetelnej naukowej wartości, by czytającej rzeczywistą korzyść przyniosły. Zapewne, poważne czytanie nie jest rozrywką, lecz pracą umysłową, ale po pewnym czasie, tak się wciągnie do tego rodzaju lektury, że mając do wyboru, pomiędzy zajmującą bogactwem urojonej treści powieścią, a poważnym dziełem naukowym, sięgnie mimo woli po to ostatnie, dające pojęcie faktów rzeczywistych. Poważne czytanie ma jeszcze tę dobrą stronę, że kobiecie nie staje się przeszkodą w codziennych zatrudnieniach, gdyż jeżeli się coś czyta z rozumą, nie czyta się dłużej nad godzinę lub dwie dziennie, a zdaje mi się, że każda choćby najtroskliwsza matka, choćby najbardziej skrzętna gospodyni, godzinę dziennie czytaniu poświęcić może, powiedziałabym nawet powinna, jeżeli ma dzieci, w kształceniu których chce być pomocną. Kto nie postępuje cofa się, słowa te w zakresie umysłowym najbardziej się sprawdzają. Kobieta (dajmy na to przed dziesięciu laty) istotnie wykształcona, jeżeli przez przeciąg następnych lat nie rozszerzyła wiedzy swojej w niektórych zakresach, nie zmodyfikowała swych pojęć w pewnych kierunkach, dziś, jeżeli jest tylko kobietą rozumną, przyzna, że z umiejętności niegdyś nabytych źle korzystała.

Pisząc o wpływie i stanowisku kobiety w rodzinie i społeczeństwie, zesłałam mimo woli na potrzebę większego dla niej wykształcenia, które Bogiem a prawdą, byłoby już dawno znalazło szersze zastosowanie, gdyby całe społeczeństwo trochę więcej w tym kierunku działało, a przede wszystkim więcej trochę przejęło się tą prawdą, że bez rozumnych i wykształconych kobiet, rzetelny postęp młodszych pokoleń w zupełności osiągnąć się nie da.

Teraz przywołuję się do porządku i wracam do założenia. Kobieta największy wpływ na otoczenie wywiera dopiero na stanowisku naczelniczki rodziny, jako żona, matka i gospodyni domu. Ale do każdego z tych zadań życiowych potrzebuje należytego przygotowania w młodości. Młodość to rzeźbiarka, która całe dalsze życie wykuwa.

Każda matka pamiętać powinna, że na ukształtowanie się pojęć córki, na wyrobienie jej charakteru, na serce i umysł działa najwięcej wychowanie domowe. Przykład matki, otoczenie rodzinne i kierunek jaki zapatrywania młodej panny przybiorą, decyduje bardzo często o jej późniejszej dodatniej lub ujemnej działalności w własnej rodzinie.

C. d. n.

Kronika.

Otwarcie kołomyjskiego toru łyżwowego odbyło się we środę dnia 6 b. m. w święto Trzech Króli. Tory łyżwowe w ogóle a w szczególności nasz kołomyjski przybierają coraz więcej podobieństwa do sali balowej. I tu i tam odbywa się popis zręczności i zgrabnych ruchów, a kto wie, czy pod względem estetyki kostiumy na ślizgawce nie przewyższają toalety balowej; to pewna, że jako naturalniejsze nie krepują swobody ruchów a zatem dają większą uważność okazania elegancji i zręczności. Dziwna rzecz, ile w naszym mieście namnożyło się pięknych łyżwiarek i śmiałych łyżwiarzy. A ślizga się przeważnie sama młodzież; bo ze starszych mało

kto miał tyle odwagi cywilnej, ażeby, idąc wbrew niedawnym ostrym przepisom szkolnym, potępiającym ten sport niewinny, nauczyć się sztuki używania łyżew, a potem już było po niewczasie, bo nigdzie może tak bardzo nie ma racyi, jak właśnie w tym wypadku, stare szkolne przysłowie: czego się Jaś nie nauczył, tego się Jan nie nauczy. To też młodzież zajął prawie niepodzielnie tor łyżwowy, a starsi patrzą na nią z uczuciem starej kwoki z bajki, patrzącej zazdrośnie z brzegu na kaczetę, pływającą swobodnie po wodzie. Taki to już los starszych.

Bawiono się do późnego wieczora, a o chacie nie przeszkadzała nawet nasza muzyka miejska. Wstyd prawdziwy, ażeby miasto, jak Kołomyja, nie miała lepszej kapeli. Urządzenie toru łyżwowego jest zasługą naszego towarzystwa łyżwiarskiego, a przedewszystkiem dwóch członków wydziału pp. popułek Stechera i prof. Hemerlinga, którzy nie szczędzą ani czasu ani trudów, ażeby utrzymać w porządku tor łyżwowy. Na 17. b. m. odbędzie się staraniem towarzystwa wielki festyn na lodzie z bardzo urozmaiconym programem, a to, co nam opowiadano o przygotowaniach, każe się domyślać wielu niespodzianek dla miłośników sportu łyżwiarskiego. Qui virra, verra.

Bóg ci zapłać prześwietna Rado Nadzorcza Zakładu kredytowego, komercyjnego, żeś w nieprzebranej swej dobroci udzieliła zapomogi w kwocie 200 zł. biednemu choremu p. S. Wies. przełożonemu zboru izraelskiego, radnemu, członkowi Wydziału rady powiatowej i swemu dyrektorowi. O Ty, która, zdaje się, z natchnienia Bożego, zawsze wiesz, kto jest rzeczywiście potrzebującym, i odrzuciłaś prośby starego chorego urzędnika, domagającego się już od dwóch lat podwyższenia płacy z 400 na 500 zł. Niech Ci za ten ostatni czyn miłosierny Bóg stokroć wynagrodzi!

Wieczorek kostiumowy. W dniu 1 lutego b. r. urządza Towarzystwo muzyczne im. Moniuszki i miłośników polskiej sceny na dochód swej szkoły wieczorek kostiumowy.

Do udziału w komitecie zaproszeni prócz członków wydziału P. P. Asłań J. Abrahamowicz, A. Beker, Bubella, Bartl, Białkowski, Dr. Dylski, Dr. Dębicki, Dziubanowski, Daczyński, Filaus, Franuszkiewicz, Germański, Gross B. Dr. Głaczyński, Dr. Haczewski, Howorko, Jung, Jasiński, Jasiński M., Kryciński, Kawecki I., Kwiatkowski, Kolb, Kunz, Komorowski, Klimaszewski, Krużlewski, Dr. Krobicki, Krasuski, Lang, Lewicki, Liebhard, Mardyosiewicz, Mianowski, Myślewicz, Müller, Niewiadomski, L., Niezabitowski, Praszil, Dr. Piaskiewicz, Rusin M., Rusin W., Dr. Rittigstein, Romanowski M., Siwicki, Stenzel, Skupniewicz, Słomski, Starzeński hr., Sedlaczek, Schmutz, Sobolewski, Stobiecki, Sternklar, Dr. Sysak, Tuszkowski, Witosławski, Wolfart, Wincenz S., Dr. Zwolski, Zawadzki.

Pierwsze posiedzenie komitetu odbędzie się w poniedziałek 11. stycznia, następne w poniedziałek 25. stycznia o 7. wieczorem w lokalu towarzystwa, w rynku, kamienica p. hr. Starzeńskiego I. piętro w ganku.

Z komitetu balu „Sokoła”. W spisie członków komitetu balu „Sokoła” zostali przez omyłkę następni panowie opuszczeni, których niniejszem podajemy:

Komorowski K., Wincenz Feliks, Wolfarth Bronisław, Torosiewicz Edw., Dr. Wincenz, Nowicki, Szmerekowski, Lie, Zarewicz, Buszyński Władysław, Asłań Mikołaj, Rybczyński Mar., Praszil, Kusionowicz, Rybczyński, Niezabitowski.

Zamiast powinszowań noworocznych złożyli w redakcyi na cele dobroczynne: Wny Dominik br. Kapri 5 złr. Jakób Asłań 3 złr. i Klimaszewski 1 złr.

Przedstawienie amatorskie, zapowiedziane przez Towarzystwo Czarnohorskie, odbędzie się w niedzielę dnia 17. b. m.

Z towarzystwa miłośników sceny polskiej donoszą nam, że role z „Dobrego Numeru” najnowszej komedyi Adolfa Abrahamowicza znajdują się już w rękach amatorów. Reżyserem obiecał objąć sam autor, bawiący obecnie w okolicach Kołomyi.

Komitet balu „Sokoła” korzystając z pobytu p. Abr. w naszym mieście, ma zamiar zaprosić go do objęcia rządów na sali balowej. Gdyby się to komitetowi udało, (p. Abr. niechętnie odmawia) dodałoby to dużo świetności zabawie a tem samem zasiłko by znacznie kasę towarzystwa.

Antoni de Lubioz Mogilnicki, były aptekarz, zmarł w Kołomyi, w 44 r. życia. Zmarły w ostatnich czasach był współwłaścicielem drukarni A. J. Hollendra. Pogrzeb odbędzie się 11. b. m.

Kronika karnawałowa. Już w całej pełni fungują komitety balowe i najrozmaitsze komisyje, krzątające się około urządzenia zabaw publicznych w obecnym karnawale. Jeżeli dobrze jesteśmy poinformowani, to oprócz zapowiedzianego już balu „Sokoła” w dniu 23. b. m. i wieczorka kostiumowego Towarzystwa muzycznego, który ma się odbyć w pierwszych dniach lutego b. r. nie będzie innych zabaw publicznych w tym karnawale, chyba, że kasyno-resursy sprawi członkom swoim jakie „tańcowanie.” albo synowie „Marsa” otworzą cywilom gościnne podwoje swojej „regie”, gdzie się dawnymi czasy tak dobrze bawiono. We środę dnia 6 b. m. odbył komitet balu „Sokoła” swoje pierwsze posiedzenie, na którym wybrano komisyje specjalne: dekoracyjne, redakcyjne, astronomiczne i t. p. Drugie posiedzenie odbędzie się w niedzielę t. j. 10 b. m. wieczorem o godzinie 7. w sali jadalnej kasyna-resursy. Także i towarzystwo muzyczne zwołało posiedzenie komitetu wieczorkowego pierwsze na 11. stycznia, drugie na 25. stycznia, każdym razem o godzinie 7. wieczorem w lokalu towarzystwa (rynek, dom hr. Starzeńskiego, I. piętro).

Niech lewa ręka odbierze, co prawa daje. Tej zasady trzymają się niektórzy z komitetu miejscowego szkoły izraelskiej fundacji barona Hirscha. Nauczycielom tej szkoły udało się po długich prośbach i licznych deputacjach do komitetu lwowskiego, uzyskać dodatek drożyznianny, równający się 10% płacy. Zważywszy, że żaden nauczyciel, z powodu nadmiernej oszczędności komitetu, nie otrzymuje należnej mu się płacy etatowej, to dodatek ten nie był zbyt wielki. Mimo to tutejszemu komitetowi zdawało się, że nauczyciele zanadto się objędzą i postanowił nie wypłacać dodatku, tylko pokryć nim odrazu zaliczki, jakie każdy z nauczycieli ma z poprzednich lat, niegłodnych.

Zdaje nam się, że takie postępowanie wcale na pochwałę nie zasługuje. — Wiemy jeszcze coś bardzo ciekawego, ale wstrzymujemy się, bo mamy nadzieję, że...

F.

Kronika policyjna. Młodego złodzieja, Surecha Schechtera, rodem w Kołomyi, przyłapała policja. Wpadał do sklepów w chwili, gdy kupcy się na chwilę oddalali i wyjmował pieniądze z szufladek. W bławatnym sklepie Schulima Beizera zabrał 35. złr. u M. Henicha 3 złr. Złodziej oddany został do sądu.

Znany złodziej drobiu, Jan Słobodzian, przytrzymany został przez ajenta policyi, Rosenraucha. Skradł w różnych miejscach 50. kur, 30. gesi, 40. kaczek. Oddany został do sądu.

Sprytny złodziej z Horodenki, Wiktor Dylewski, czeladnik ślusarski, przyjechał do Kołomyi i skradł w jednej nocy drogi kożuch w hotelu Angielskim, zegar w hotelu Europejskim i palety zimowe na dworcu kolejowym. Schwyciony przez policję, oddany został do sądu.

Dział ekonomiczny.

Słoboda rungórska 1. stycznia 1892.

Jakkolwiek niezaszło u nas w ostatnich dniach nic takiego, coby na szczególniejszą uwagę zasługiwało, — to przecie uważam za stosowne, przesłać wam małą wiązanek wiertniczych, czy tam naftowych i nienaftowych wiadomości.

Zaczynam zatem od pierwszych a względnie od szybu Nr. 67 „na kamerze” — co do którego dziś orzec to można kategorycznie, iż szyb ten wydaje a i wydawałby i nadal około 20 beczek ropy dziennie — gdyby nie ta okoliczność, iż właściciele tegoż p. „S. Wiśniowski i S-ka,” celem uzyskania większej ilości ropy, postanowili szyb ten pogłębić jeszcze oparę metrów. — Jutro jak mi wiadomo — ma tam być wdrożeniem dalsze wiercenie.

Obaczmy jakim rezultatem ta niebezpieczna w każdym razie „operacja” uwieńczoną zostanie. W kopalni amerykańskiej na terenach kameralnych jeżecze przed świętami rozpoczęto pompować nowy szyb Nr. 69. no i jak gdyby „na Gwiazdkę” po prze-

pompowaniu silniejszego przyływu wody, szyb ten wydaje około 25 beczek ropy przeciętnie na dobę.

Ropa ta bucha z pompy wraz z dość silnym strumieniem wody, jest to więc tak zwany „szyb wodny”. Takie szyby częstokroć dość dopisują, pompowanie ich jest wprawdzie o wiele kosztowniejsze, ale trwają one za to częstokroć długo, jak n. p. szyb Nr. 1. na kamerze i inne.

Pp. Perkins i Mac-Intosch rozpoczęli wiercić nowy szyb na terenie Rosenkranza na tak zwanej „Starej kopalni”. Daj Boże, by im ten szyb dopisał, pomyślny bowiem rezultat tegoż mógłby jeszcze uratować honor tych terenów, które jak na dziś za wy-exploatowane uważałyby należało.

Milo mi nakoniec nadmienić, iż dzięki niespożytej energii obecnego wydziału miejscowej Kasy brackiej, zapanował u nas w tym kierunku taki ład, iż zaiste tylko szczerze uznanie należy się temuż Szanow. Wydziałowi od robotników kopalń w Słobodzie. A było tu u nas pod tym względem przez długie lata nie tak, jak być powinno, i to w czasach, kiedy kasa znacznymi rozporządzała funduszami, Dziś mamy mało, ale za to nauczyliśmy się rządzić, skutkiem czego nasz robotnik ma i lekarza sumiennego i gorliwego i należytą opiekę zarządu Kasy brackiej. Widać zatem, że przy dobrej woli i energii, wiele dobrego zdziałać można. Daj Boże by i sprawa szkółki miejscowej, którą obecnie poruszono, znalazła życzliwe poparcie, a jestto już chyba najwyższy czas ku temu. K.

W okolicy Chyrowa powstała świeża kopalnia ropy i pomyslnym wynikiem początkowych poszukiwań zainteresowała żywo sfery przemysłowców. Położona w Starzawie blisko stacji kolejowej ma już z tego powodu lepszą szansę od kopalń, które częstokroć bywają niedostępne. Najważniejszym atoli a raczej wyłącznym miarodawczym czynnikiem jest wydajność kopalni. Owóż z wiarygodnego źródła dowiadujemy się, że pp. Winiarz, Dunin i sp. właściciele kopalni, natrafili już w głębokości 130 metrów na ropę stosunkowo bardzo obfitą i mają blisko 20 baryłek dziennie z szybu, pompowanego od dłuższego czasu. Obecnie przystąpił do spółki p. S. Szczepanowski i porucił wiercenie systemem kanadyjskim panu W. Straszewskiemu ze Słobody rungórskiej, który w tym celu przenosi się do Starzawy ze swoim wypróbowanym personelem wiertniczym. W dodatku ma samo wiercenie być wcale łatwym, co się rzadko, w której kopalni zdarza: Nowemu przedsiębiorstwu zaśelamy z całego serca: Szczęść Boże!

Ceny targowe.

Pszonica	złr.	11.00	—	11.50
Zyto		9.00	—	9.50
Jęczmień		6.00	—	7.00
Owies		6.50	—	7.00
Kukurudza		6.00	—	7.00
Fasola		5.50	—	7.50
Groch		7.00	—	8.00
Siemień		10.0	—	10.50
Len		9.00	—	9.50

za 100 kilogr.

Pojedynczych numerów nabyć można w cukierni Skrzyńskiego i w handlu papieru J. Accorda.

HANDEL towarów żelaznych

L. Niewiadomskiego i S-ki.
W KOŁOMYI, RYNEK L. 69.
(obok pracowni obóvia p. Bartza)
Poleca się Szanownej P. T. Publiczności.

JEDYNI PRAWDZIWE KARPACKIE ZIÓŁKA

bardzo skuteczne przeciw katarom, kaszłom, chrypcie, zaflegmieniu, chorobom krtani, płuc i piersi.

Kto tylko próbował, nie może się dość nachwalić znakomitego skutku moich **prawdziwych ziółek**; przestrzegam jednak, że ziółka, nie noszące mego nazwiska nie mają nic wspólnego (prócz pożyczonej nazwy) z **prawdziwymi ziółkami karpackimi**, które są moją własną kombinacją i tylko u mnie się znajdują, bo nikomu nie wyjawilem sposobu przyrządzania.

HERBATA CHIŃSKA

Powszechnie za najlepszą uznana, wyborna
od 2-70 do 6 złr. kilo

Prawdziwy **Ocet winny**, najdelikatniejsza **Oliwa stołowa**, bezwzględnie najsmaczniejsza a najtańsza.

Koniak francuski I-ma (prawdziwe, wprost **Stare wina** franc. i tokajsk. (z miejsca pod gw. **Malaga**, **Woda kolońska** (rancją sprowadzone

Najlepsza i najtańsza **Masa do podłogi** (funt 70 cent). Sławna moja **Benignina** na piegi i płamy na twarzy 60 ct. Gliceryna chem. czysta i **doskonała**. **Gliceryna toaletowa** [po 22, 30, 40 cent.) **Balsam na odmrożenie** bardzo skuteczny po 40 cent. Wszelkie **mydła** toaletowe lecznicze, **perfumy** franc. i angiels. **Pudry** francuskie własnego wyrobu białe, różowe, kremowe, srebrne, złote i brylantowe. **Łabędziki** do pudru. Hygieniczne **szczoteczki** do zębów. Bardzo dokładne **Termometry**, po 30, 36, 42 ct., z pracowni uniwersyteckiej (nie fabryczne).

Apteka A. SIDOROWICZA w Kołomyi.

Tamże:) Skład i wypożyczalnia. Ceny jak najniższe, — za gotówkę znaczny rabat. Mnóstwo listów dziękczynnych za dostarczone wyborne a tanie instrumenta. **Żelazne kasy ogniotrwałe** sławnej fabryki Wiesego niżej cen fabrycznych. **Frazy do kopiowania**.

Bedąc dobrze obznajomionym ze sztuką kucharską i mając za sobą

długoletnią praktykę i doświadczenie,

ośmielam się polecić szan. P. T. Publiczności do przyrządzania potraw na **wesela, bale, pikniki** i inne **wieczorki** bądź na wsi, bądź w miejscu po nader umiarkowanych cenach.

Z szacunkiem

Józef Paradny,

właściciel sklepu wiktualów przy ulicy Sobieskiego, w domu p. Bilousa.

Zawiadomienie.

Nowa z komfortem urządzona

RESTAURACYA

Ignacego Hummla

w KOŁOMYI

w rynku, naprzeciw kawiarni Centralnej obok handlu p. Bereznickiego,

dostarcza o każdej porze zimne i gorące przekąski, obiady i kolacje.

Przyjmuje wszelkie zamówienia w restauracyi i do domów.

Poleca obficie zaopatrzoną piwnicę w **wina austriackie, węgierskie, francuskie, reńskie i t. p.**

Abonamenta w restauracyi i do domów.

Suttner i Zima

fabryka kotłów w Kołomyi
i warsztat reparaacji maszyn
przyjmuje wszelkie zamówienia na roboty kotlarskie jako to:

kotły parowe i destylarniane

Rezerwoary żelazne,

wszelkie przyrządy dla destylarni, gorzeln.

młynów parowych i tartaków.

Nadto przyjmuje do reparaacji wszelkie w zakres przemysłu **destylarnianego, górniczego i gorzelnianego** wchodzące przyrządy, tudzież lokomobile i wykonuje takowe w czasie jak najkrótszym i

po cenach najumiarkowańszych.

H. Ochmann

w Krośnie

skład maszyn

przyrządów i przyborów wiertniczych dla przedsiębiorstw górniczych

Nadto przyjmują się zamówienia na wszelkie w zakres mechaniki wchodzące artykuły, jako to:

kompletne rygi,
urządzenia gospodarskie gorzelniane i do młynów parowych
uskuteczniają się w najkrótszym czasie.

OGŁOSZENIE.

Mam zaszczyt zawiadomić Szanowną P. T. Publiczność, iż w

Zakładzie ogrodniczym

MIEJSKIM

obok c. k. gimnazjum

dostać można w każdej porze:

świeżych bukietów balowych

i weselnych

jako też

WIEŃCOW MIRTOWYCH i ŚLUBNYCH

Także polecam

Wieńce pogrzebowe

świeże i sztuczne w największym wyborze. kamelie, róże herbaciane w listkach w każdej porze.

CENY NADER NISKIE,

Z głębokim szacunkiem

L. STEFAŃSKI.

Ogrodnik miejski